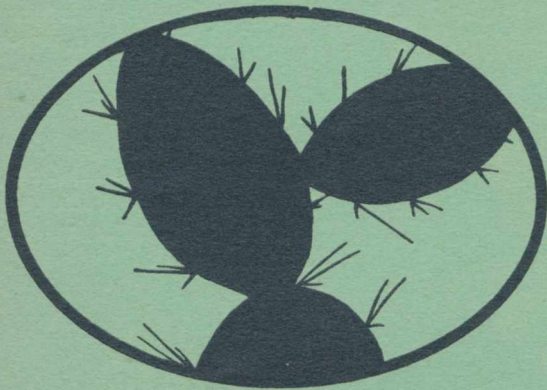

SUCCULENTA

NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN
ANDERE VETPLANTEN

1958

No. 5

Voorzitter : A. F. H. BUINING, Hamersveld (U.).

Secretaresse : Mevrouw J. GRULLEMANS—VAN BERGHEM,
Hereweg 19, Lisse.

Penningmeester : G. D. DUURSMA, „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.).
Postrekening no. 833550.

Redacteur : H. VAN DER VELDE, Hofwijkstraat 17, Den Haag.

Etisso

CACTUS- mesttabletten

MOOIE, GEZONDE CACTUSSEN

kunnen wij in Europa
alleen dan hebben, wan-
neer wij de planten in een
geschikte vorm de voedings-
stoffen uit hun ge-
boortegrond geven.

ETISSO, samengestelde
CACTUS - mesttabletten
bevatten deze voedings-
stoffen in praktische en
reukloze vorm.

Het

Etisso

mest-KEGELTJE

dat sporenelementen bevat,
is een natuurlijk en krachtig
werkzaam bemestingsmiddel
voor bloemen en planten. De
bijzondere samenstelling bevoordert
vooral de knop- en bloem-
vorming. Buitengewoon een-
voudig en hygiënisch in het
gebruik!

Verkoop voor Nederland :

Handelsonderneming **SEXTET**, Utrecht, Nieuwe Gracht 2.

Verkoop voor België :

EUDIPHARM S.A., Brussel, 77 Rue des Atrébates.

Nederlands-Belgische Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

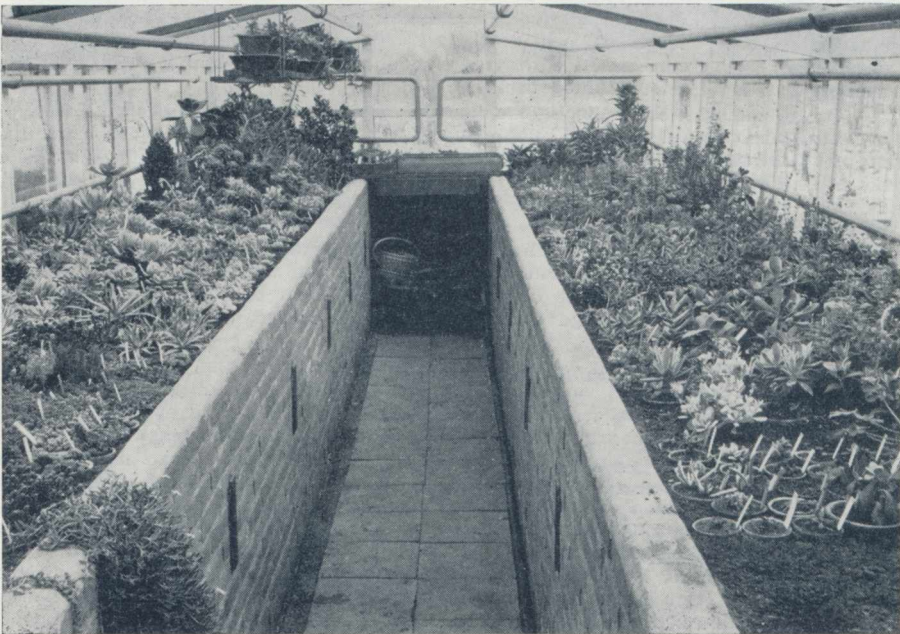
Redacteur: H. van der Velde, Hofwijckstraat 17, Den Haag - Redactie-commissie: J. A. Janse en mej. J. J. E. van den Thoom - Medewerkers: Dr. H. W. de Boer - Dr B. K. Boom - A. F. H. Buining
E. T. Claeys - A. de Prins - A. J. A. Uitewaal - Arm. Wilboorts e.a.

Het I.V.T. en de succulenten

door B. K. BOOM

De laatste alinea van het artikeltje over *Cotyledon ladysmithiensis*, waarin liefhebbers worden opgewekt stekmateriaal aan te vragen, heeft klaarblijkelijk velen de schroom van het schrijven doen overwinnen. De brievenbus was vol, zo vol, dat ik mijn belofte niet kan nakomen, althans niet direct. Het aantal aanvragen heeft het aantal beschikbare stekjes verre overtroffen. We hebben de stekjes nu zelf maar gestoken in de hoop, dat van de plantjes, die daaruit zullen groeien in de loop van dit jaar voldoende gesneden kan worden om aan de verlangens der liefhebbers te voldoen.

Nu is het mogelijk, dat men zich wel eens afgevraagd heeft, wat een Instituut te Wageningen met vetplanten te maken heeft. Ik wil dan van deze gelegenheid gebruik maken hieromtrent een en ander mede te delen.

Een blik in een der succulentenkasjes van het I.V.T.

foto: I.V.T., Wageningen.

Het I.V.T. (afkorting van Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen) houdt zich bezig met tuinplanten; enerzijds tracht men er achter te komen welke rassen of soorten men in cultuur heeft, welke eigenschappen deze hebben en hoe ze vernaamd dienen te worden; anderzijds probeert men wegen te vinden om de sortimenten te verrijken of te verbeteren. Groente- en fruitgewassen spelen hierbij uiteraard een belangrijke rol, maar ook sierplanten zijn bij dit onderzoek betrokken en zo is het een mijner taken na te gaan of deze gewassen wel onder de juiste namen worden gekweekt. Tot deze sierplanten behoren ook de succulenten.

Ieder, die zich wel eens met succulenten heeft bemoeid, weet, dat het niet overbodig is iets te doen aan de nomenclatuur van deze planten; de benaming van het handelssortiment is nog steeds verre van correct; van vele planten kent men de naam in het geheel niet, andere worden steeds met verkeerde namen aangeduid; bij de meeste liefhebbers is het niet veel beter. Het is dus van belang, dat hier voorlichting wordt gegeven. Men kan dit doen door het schrijven van artikelen en van boeken en wat dit laatste betreft zijn we bezig een boek te schrijven, waarmee het in Nederland aanwezige sortiment kan worden gedetermineerd.

Maar om doeltreffende voorlichting te geven is het eerst nodig, dat we zelf weten, hoe de namen moeten zijn en om dit te bereiken hebben we een collectie vetplanten bijeengebracht. In deze verzameling trachten we alles van bepaalde families of geslachten bijeen te krijgen, wat er bekend is en onze voorkeur gaat uit naar planten, die in het wild groeien. We kunnen dan ons gekweekte materiaal vergelijken met hetgeen in de natuur voorkomt; we kunnen dan ook iets te weten komen van de variabiliteit van deze planten. Wij zijn begonnen met Crassulaceae, omdat ik destijds meende, dat in die familie de moeilijkheden het grootst waren, maar bovenal, omdat niemand zich met deze familie bemoeide. We hebben hiervan al heel wat bij elkaar o.a. omstreeks 80 Crassulasoorten, 40 Sedums (kas-Sedums), een groot aantal Echeveria's en niet te vergeten een hoeveelheid hybriden, die we helaas nog niet hebben kunnen identificeren; dit zijn de Graptoveria's, Pachyveria's e.d. Van hetgeen in Nederland wordt gekweekt is langzamerhand wel alles in de collectie aanwezig, alleen kan ik helaas nog niet zeggen, dat van al deze planten de naam al is vastgesteld.

Na de Crassulaceae zijn we ook met andere families begonnen. Zo hebben we reeds een belangrijk aantal succulente Liliaceae; vooral het geslacht Haworthia is goed vertegenwoordigd, dank zij het feit dat de heer A. J. A. Uitewaal te Amsterdam zijn belangrijke verzameling bij ons heeft gestationeerd. We zijn daardoor in staat een groot gedeelte van de in Nederland gekweekte Haworthia's te determineren. Van geslachten als Aloe en Agave hebben we maar weinig, want ook wij hebben te kampen met ruimtegebrek.

Vorige zomer is een collectie Ficoidaceae opgezet, dus van het geslacht Mesembryanthemum (in ruime zin); bij de bewerking van deze planten bleek namelijk, dat het gekweekte materiaal voor een belangrijk deel verkeerd op naam staat. Voor het bijeenbrengen van het materiaal zijn we begonnen met een beroep te doen op de leden van Succulenta; we hebben toen een oproep gedaan aan de leden eens een lijst te zenden van hun planten; we hebben hierop 3 (zegge drie) antwoorden binnen gekregen. Ik vond dit resultaat wel wat teleurstellend; heeft niemand deze planten? Of gelooft men het wel? We hebben dus het materiaal uit andere bron moeten betrekken. De collectie begint nu goed op dreef te komen; de hoogsucculente soorten worden verzorgd door Dr de Boer te Haren, de struikvormige door ons.

Met cactussen bemoeien we ons, althans tot nu toe, nog niet. In Nederland zijn vergevorderde liefhebbers en de meeste literatuur is toegankelijk voor iedereen. Het is daarom niet zo noodzakelijk ook hiervan een verzameling op te zetten. Het zou trouwens met het oog op ruimte en tijd momenteel niet mogelijk zijn.

Materiaal van succulenten, met uitzondering van cactussen, kan naar ons ter identificatie opgezonden worden; hieraan zijn geen kosten verbonden. Wanneer we in staat zijn de planten direct te herkennen, volgt zo spoedig mogelijk antwoord; kennen we het opgezonden materiaal niet, dan wordt het geplant en gewacht tot we er wat meer aan kunnen zien.

Het ligt voor de hand, dat we geregeld over stekken van bijzondere soorten beschikken; het ligt in de bedoeling, dat vooral de zeldzamere soorten zoveel mogelijk over de liefhebbers worden verspreid. Hoe meer mensen een bepaald zeldzaam plantje kweken, des te minder kans is er, dat we het weer verliezen. Het gebeurt immers nog al eens, dat liefhebbers hun zeldzaamheden gaarne voor zich

houden, zodat de kans groot is, dat deze door afsterven uit de cultuur verdwijnen.

Om nu te bereiken, dat ons materiaal zo veel mogelijk wordt verspreid, stellen we ons voor een paar keer per jaar een gestencilde lijst rond te zenden met een opgave van het beschikbare stek. De eerste lijst zal, vergezeld van de nodige inlichtingen over de cultuur in de loop van deze zomer worden verzonden. Augustus is namelijk een zeer geschikte maand om succulenten te stekken. Daar er nog al

Detailopname van een groep succulente planten.

foto: I.V.T., Wageningen.

wat werk aan vast zit, zal voor het materiaal een geringe vergoeding gevraagd worden.

Ieder, die een ruillijst toegezonden wil hebben, gelieve dit aan mij op te geven en wel per *briefkaart*, die geadresseerd moet worden aan het I.V.T., Postbus 16, Wageningen met in de linkerbovenhoek van de adreszijde de vermelding: „Succulenten”.

Summary.

It may be appropriate to explain in what way our institute (the Institute of Horticultural Plant breeding) is concerned with succulent plants.

Our institute occupies itself with cultivated plants. On the one hand attempts are made to find out what varieties (species) are in cultivation, what characters they possess and how they should be named. On the otherhand research is being carried out to improve the varieties. Needless to say that vegetable and fruit crops play an important part. Ornamentals are also included in these investigations and so one of my tasks is to ascertain whether these crops are cultivated under the correct names. The succulents too belong to the ornamental plants.

Every insider is aware of the importance of a correct nomenclature, at present time there is still a great confusion in the names.

Expert guidance in these matters is therefore all-important. If our guidance is to be effective we should know the correct names ourselves, the establishment of collections is therefore necessary. Attempts are being made to collect as many specimens of certain families or genera as possible, preferably of wild growing

plants in order to compare them with the cultivars. A rather large number of species of many genera is now represented, e.g. of *Crassula*, *Sedum* and *Echeveria*, while Mr. A. J. A. Uitewaal's most important collection of *Haworthia*'s is also at our institute. In addition we have many hybrids here, but unfortunately these have not yet all been identified. Last year a collection of *Ficoidaceae* was started also. It is our intention to distribute periodically a stenciled list showing the names of more rare plants of which cuttings are available.

Those who are interested in receiving an exchange-list are requested to send a postcard to the I.V.T., Postbox 16, Wageningen, Holland, with the indication at the upper lefthand corner of the address-side: „Succulents”.

Wat is *Rebutia violaciflora* en wat is *Reb. carminea*?

door
UDO KÖHLER

II (slot).

In aansluiting op ons voorgaande artikel: „Wat is *Rebutia violaciflora* en wat is *Reb. carminea*?” bedankt schrijver de heer J. D. Donald voor de breedvoerige uiteenzettingen van laatstgenoemde auteur, want het stelt de liefhebbers van de *Rebutia*'s, *Lobivia*'s en *Mediolobivia*'s in staat ook de ontwikkeling van deze plantengroep en de arbeid van de heer Donald te leren kennen. Menig liefhebber verzocht mij eventuele kritiek en overzichten te publiceren over twijfelachtige soorten, om deze eens en voor goed geldig vast te leggen, hetgeen zowel de wetenschap als de liefhebber, ten goede komt.

Om een plant te kunnen determineren moet allereerst de vraag worden gesteld: welke plant heeft de auteur voor zich gehad, toen deze de beschrijving opstelde?

Het is zeer moeilijk deze vraag te beantwoorden en zeker daar, waar voor sommige soorten de eerste beschrijving soms heel kort en onvolledig is. Ongelukkigerwijze is dit ook met *Rebutia violaciflora* het geval, een plant waarvan de auteur enkel het volgende zegt in „Blätter für Kakteenforschung” 1935, pag. 8:

„*Subglubosa, paulatim paule proliferans; ad 2 cm diam.; ca. 20 aculei setosi, castanei, ca. 3-25 mm. longi; flos ca. 3,5 cm. longus, roseo-lila-cinus. Tubus nudus*”.

In de Duitse tekst vermeldt de heer Backeberg: „Enkelvoudig groeiend, krachtig, geelgroen... schedel ingedrukt. Areolen klein, 1 mm diameter, geel wit viltig; ca. 20 borstelvormige, stijve, afstaande, diep geelbruine dorens (Latijnse vertaling van kastanjebruin!)... de middelste sterker... bloemen ca 3 cm breed, helder violet-rose. Meeldraden wit, 5 witte stempellobben. Komen voor in Salta, N. Argentinië, op bergtoppen, 3000 m hoogte tussen stenen”.

De Deense tekst in *Kaktus ABC* 1935, blz. 278 van Knuth-Backeberg meldt geen nieuwe gegevens, daar hij de Duitse tekst geheel overneemt.

Op te merken valt dat de foto bij de originele beschrijving van *Rebutia violaciflora* door Backeberg, niet heel gunstig te noemen is, daar de bloemen beschaduwed en zijdelings opgenomen zijn.

Evenwel was zulk een beschrijving volledig verantwoord, zolang *Rebutia violaciflora* de enige rose-violet bloeiende soort bleef.

Heden ten dage kennen we meerdere *Rebutia*'s met zulk een bloemkleur, waar- bij o.a. behoort *Rebutia carminea*, door de heer Buning beschreven in *Succulenta*, een plant, welke naverwant schijnt te zijn met *Rebutia violaciflora* Backbg, ja, waarschijnlijk slechts een kleinere en donkere bloeiende variëteit van deze laatste is. Maar, waar het gaat om opheldering van zeer naverwante planten, is het wel duidelijk dat een verkorte beschrijving van *Rebutia violaciflora* door Backeberg niet meer voldoende is voor het onderscheiden van deze planten. Het is daarom ten zeerste wenselijk dat de auteur zijn beschrijving thans zou herzien en uitvoeriger mededelingen doen van de door hem bepaalde plant *Reb. violaciflora*; hierdoor zou men meteen opschieten met het bepalen van andere soorten *Rebutia*.

Globaal gezien, houd ik *Rebutia violaciflora*, ten minste wat de bloeiwijze betreft, voor een variabele soort. Overigens blijft het plantenlichaam niet 2 cm groot (zie mijn uiteenzetting in *Kakteen und andere Sukkulenten* I, 1950), alhoewel reeds

bloeibaar op deze grootte, daar wortelechte planten 6 cm diameter en meer bereiken. De bloem vertoont verscheidene vormen, breed en smal lancetvormig, meerdere kransen of enkelvoudig.

Dit verschijnsel zou ik niet aan verbastering willen toeschrijven, doch eerder rangschikken onder „natuurlijke vormen”. Dit is ook vast te stellen aan de plant welke de heer Donald bezit, zoals ik ze in Kakteen und andere Sukkulanten, VII, 1956, blz. 76, boven rechts afbeeldde. Ik kweekte deze plant uit zaad van de firma Friedrich Adolph Haage junior, Erfurt, Duitsland.

Opsporingen naar de herkomst van dit zaad wezen aan, dat het geleverd werd door een lid van de D.K.G., de heer R. Mathes in Sachsen. De heer Haage jr. schreef mij op 21 nov. 1956 hierover het volgende: „Ik heb in 1956 van de heer Backeberg origineel zaad ontvangen en het is mogelijk dat verscheidene bloemvormen kunnen voorkomen”. Er bestaat daarbij nog de mogelijkheid, dat de heer Donald deze vorm ook bezit, dat een eventuele verbastering reeds bij Backeberg in Volksdorf tot stand kwam, wat ik natuurlijk niet bewijzen kan, noch de herkomst opgeven van het plantenmateriaal van de heer Donald.

Ik ben het helemaal niet eens met de heer Donald wanneer hij de *Rebutia violaciflora* met eenvoudige bloemkrans en smalle lancetvormige blaadjes thans tot de typevorm van deze soort verheft. De heer Backeberg schrijft over de bloei: longus = lang, denkelijk in de zin van groot, en dat de bloem niet 4, zoals Donald meent, doch 5 stempellobben heeft. Zelf telde ik aan de originele plant 5-6 lobben. In 1936 heb ik van de heer Backeberg een oorspronkelijke plant ontvangen. Daarvan heb ik gelukkig destijds een foto-opname gemaakt, welke mij nu zeer waardevol te pas komt. De plant is helaas na de oorlog door kolenschaarste en de koude winter verloren gegaan. Nog andere foto's in Kakteen und andere Sukkulanten no. 1, 1950, no. 4, blz. 6 -7, en 76 1956, tonen aan dat deze originele plant van Backeberg niet overeenstemt met de door de heer Donald als type *violaciflora* aangegeven plant — smallancetvormig.

Thans ben ik weer in het bezit van een plant welke volkomen de bloeiwijze van de oorspronkelijke plant vertoont. Ik ontving haar van de heer Andreae uit Bensheim/Bergstrasse. Over de herkomst van deze plant deel ik uit een brief van deze laatste mede: „Deze soort bezit ik reeds van af de tijd dat ik de herkomst van mijn planten nog niet noteerde, hetgeen van de jongere planten welke ik thans bezit, wel het geval is. Ik vermoed dat zij oorspronkelijk komt uit de botanische tuin van Darmstadt”.

Ik geloof niet dat ik mij vergis, wanneer ik aanneem, dat het plantenmateriaal dat van de heer Andreae afkomstig, via Darmstadt van de heer Backeberg is. Alles bij elkaar genomen, staat het vast dat wij minstens twee vormen van *Rebutia violaciflora*, wat de bloem aangaat, kennen, waarbij, volgens mijn overtuiging, de breedlancetvormige vorm, de echte typevorm is, een plant welke de heer Donald niet schijnt te bezitten en te kennen, terwijl de smalle lancetvormige soort (bastaardvorm?) eerst in 1948 bekend is geworden.

Neemt men als oorspronkelijke typevorm, de met brede kroonbladeren bloeiende soort, dan is het verschil tussen *Reb. violaciflora* en *carminea* minder te zoeken in de vorm der kroonbladeren dan wel in de kleur van de bloemen. *Rebutia violaciflora* is fris rose-lila, *Reb. carminea* daarentegen is donkerder karmijn-violet. Het verschil tussen de twee planten ligt verder in hun algemene habitus. *Reb. violaciflora* staat in verhouding tot *carminea* zoals dit het geval is tussen *Reb. grandiflora* en *Rebutia minuscula*. De ene soort heeft buiten de ingezakte schedel een min of meer kogelvormig plantenlichaam, terwijl de tweede soort meer vlakke kogelvormig, meer breed dan hoog is en ook kleiner blijft dan de eerste. De kleur van het epidermis is ook verschillend. *Reb. violaciflora* is min of meer geel-groen, bij *Rebutia carminea* meer donker-groen. Een onderscheid bij beide planten betreffende de areolen geeft de volgende cijfers: *Reb. violaciflora* ca 3/3 tot 5/5 mm, bij *Rebutia carminea* spreekt de heer Buining: „Costae in mammillas 2/mm atlas spiras sinistrosas 7 mm inter se distantes formantes dissolutae”, d.w.z. enkele areolen groot 2/2 mm hoog.

Het onderscheid dat de heer Donald voorop stelde betreffende twee vormen van *Reb. carminea* is dan ook toe te schrijven aan planten, welke naar hun ouderdom, meer uitgesproken opstaande areolen bezitten.

Verskillend is ook de bedoornig van beide planten, minder in de wijze, waarop zij geplaatst zijn dan in de lengte der dorens. Beide planten dragen hun dorens nl. afstaand. De heer Buining schrijft van *Reb. carminea*: „Aculei radiatum dispositio... hispidi...”. *Reb. violaciflora* heeft lange dorens, ze zijn krachtiger van kleur dan

Reb. carminea, welke overigens niet, zoals dikwijls wordt aangehaald, wit doch witstrogel met bruine punt en donkerder basis zijn. Backeberg telt bij *Reb. violaciflora* 20, Buining bij *Reb. carminea* 20 tot 25 dorrens.

De behandeling van de cactussen met de voedingszouten van Prof. Buxbaum geeft goed bedoornde karakteristieke planten, evenals de contrôle en eventuele verbetering van de pH van de grond met salpeterzuuroplossing zeer goede uitslagen geeft op het gebied van de stabiliteit van de bloemkleur.

Reb. violaciflora var. *luteispina* Bckbg nom. nud. — zo aangeduid in Sonderliste no 1, 1934/1935 van C. Backeberg met licht vosbruine bedoorning — mijn plant ontving ik van de heer Dr. Hilberath-Wesseling van de botanische tuin te Darmstadt deze bloeide in 1956 volgens kleur en vorm zoals de breed kroonbladige *R. violaciflora* (oude typevorm). Over de zelfsteriliteit van deze plant kan ik nog geen mededeling publiceren, daar nog nadere inlichtingen hieromtrent ontbreken.

De bewering alsof *Reb. knuthiana* Bckbg, met haar tamelijk lange trechtvormige rode bloemen met violette schijn, tot *Reb. violaciflora* zou behoren, is verzonnen, evenals men de smallanetvormig bloeiende vorm van *Reb. violaciflora* voor de typevorm zou houden, zoals de heer Donald beoogd. *Rebutia knuthiana* benadert veel meer *Reb. carminea* Buin.; vooral de algemene habitus van de plant, welke ook vlakkelig is. Zij staat op één lijn met *Reb. minuscula*. *Reb. knuthiana* is volgens mij een zelfstandige soort.

Rebutia senilis var. *lilacino-rosea* Bckbg (de eventueel noodwendige indeling in de *Reb. xanthocarpa*-serie is hier weggelaten), beschreven in Kaktus ABC, blz. 416 heeft inderdaad, zoals de heer Donald aangeeft, twee vormen. Eveneens dat *Rebutia senilis* var. *violaciflora* Bckbg nom. nud. de overgang tot *Reb. xanthocarpa* var. *dasyphrissa* vormt, mag als juist beschouwd worden. De laatste plant heeft inderdaad een rode bloem met blauwe schijn, doch kan niet ingedeeld worden in de serie der rose-violet bloeiende *Rebutia*'s.

Alles samenvattend kom ik tot de vaststelling, dat de wederzijde ondervindingen nog niet genoeg uitgewisseld worden (denkelijk verwonderen zich de heren Backeberg over zijn *Rebutia violaciflora* en Buining over *Reb. carminea*) en dat nog veel verder gewerkt en gezocht moet worden om niet te vroegtijdige conclusies te trekken, in het bijzonder wanneer de betrokken planten nog jong en niet typisch genoeg zijn.

Dit alles belet niet dat de rose-violet bloeiende *Rebutia*'s, alhoewel nog niet op nomenclatuurgebied ontpuzzeld, ons bij gunstige kultuurbehandelingen veel vreugde kunnen verschaffen.

Vrije vertaling van ARM. WILBOORTS.

UIT TIJDSCHRIFTEN.

Het januari-februari nummer 1958 van het Amerikaanse tijdschrift *Cactus and Succulent Journal* bevat enige interessante artikelen. Cactussen in de hoge woestijn van Californië tonen aan, dat ondanks het warme klimaat, waarin deze planten leven, te grote of te langdurige droogte ook voor cactussen noodlottig kan zijn. Interessante foto's, opgenomen in de natuur, vergezellen dit lezenswaardig artikel. Mr. H. M. Butterfield schrijft over „Verandering en misvorming bij *Echeveria*'s”. Uitgebreid en goed gedocumenteerd is het artikel van Myron Kimnach „*Icones Plantarum Succulentarum*” waarin behandeld wordt *Epiphyllum cartogense* (Weber) Br. et Rose. Marjorie E. Shields vertelt over haar liefhebberij in New Zealand met veel fraaie afbeeldingen van *Cheiridopsis*, *Gibbaeum*, *Titanopsis* en andere Mesems. „*Cereusly speaking*” is voor hen die Engelse cactusnamen hoorden uitspreken, wel prachtig gevonden.

Het maart-april nummer van het Amerik. „*Cactus and Succulent Journal*” opent met een uitvoerige en rijk geïllustreerde beschouwing over *Werckleocereus tonduzii* (Weber) Britton et Rose, door Myron Kimnach. Eric Walther bespreekt een aantal *Echeveria*'s, met fraaie afbeeldingen in de tekst. Marjorie E. Shields zet haar interessante beschouwing over „*Desert flowers under glass*” voort en bespreekt uitvoerig het geslacht *Mammillaria*. Niet minder dan 33 afbeeldingen illustreren haar uiteenzetting. H. Herre, vertelt van zijn ervaringen over zwerftochten per auto door Zuid-Afrika, op zoek naar planten. Verder zijn er de gewone rubrieken en tot slot een berichtje dat de Los Angeles Cactus and Succulent Society een tweedaagse veldtocht gaat maken door het gebied van Joshua Tree National Monument.

Ariocarpus (Scheidw.) - Roseocactus (Berger)

door M. G. VAN DER STEEG.

II

ROSEOCACTUS Berger

minder bladachtig, meer aanliggend, waardoor meer gedrongen groeiwijze, min of meer driehoekig bovenvlak.

vormen wollige groef op driehoekig bovenvlak; bloemen ontspringend uit de onderzijde. Vergelijkbaar met de groef zoals bij *Coryphantha*.

Beschrijving tuberkels

afstaand, scherp driekantig, spits uitlopend, bij top gekield, hoornige randen, glad oppervlak, grijsgroen tot roodachtig. klokvormig, afstaand, elkaar mozaïekachtig overlappend, duidelijke kiel, bolle oppervlakten met wasachtige schubben bedekt.

lang, sterk gepunt, brede rozet vormend, rechtopstaand, met tot aan de basis doorlopende hoornige kiel, kleur bruin tot grauwigroen.

rechtopstaand, lang, driekantig, duidelijk gekield, top gelijkend op voorstevan van schip.

Oppervlak rimpelig, korrelige min of meer schorsachtige huid.

ARIOCARPUS, Scheidweiler

Tuberkels : bladachtig, vrijstaand, gelijkend op *Haworthia* bladeren, min of meer driekantig.

Areolen : meestal zeer klein of ontbrekend, gescheiden vegetatiepunt zoals bij *Mammillaria*. Bloemen vanuit de axillen.

ARIOCARPUS

retusus Scheidweiler (1838)

typeplant

retusus = afgestompt, ingedrukt.

furfuraceus (Watson)

Thompson (1898)

furfuraceus = zemelig, met losse schubben bedekt

trigonus (Weber)

Schumann (1898)

trigonus = driekantig

scapharostus

Bödeker (1930)¹⁾

scapha = schuitje, *rostrum* = snavel.

Merkwaardig is, dat Britton en Rose in „The Cactaceae”²⁾ *A. furfuraceus* en *A. trigonus* als synoniemen van *A. retusus* beschouwen. Uit de door hen gepubliceerde afbeeldingen blijkt, dat zij de planten, welke wij thans *A. retusus* en *A. furfuraceus* noemen, wel degelijk kenden. Zij geven onder de naam *A. retusus* twee afbeeldingen. De op plaat IX, fig. 2 afgebeelde plant is *A. retusus*, terwijl de op fig. 94 afgebeelde plant tegenwoordig bekend is als *A. furfuraceus*. Het is niet duidelijk op welke gronden zij deze drie planten als identiek beschouwden.

Salm Dyck beschreef nog *Anh. elongatum* (1850), *Anh. areolosum* (1859) en *Anh. pulvilligerum* (1869). Berger acht het bestaan van deze drie soorten twijfelachtig. Majorie H. Lee³⁾ had een plant onder de naam *Ariocarpus elongatus* in haar collectie en zegt daarvan :

„*A. elongatus* is een zeer zeldzaam specimen van dit geslacht. De plant komt in dezelfde streek voor als *A. furfuraceus* en zou daar een variëteit van kunnen zijn. Mij lijkt de plant meer op een kruising van *A. furfuraceus* en *A. retusus*. Zij is kleiner en heeft de licht klokvormige tuberkels zoals

1) Bödeker, Monatschr. D.K.G. II. 60-61, 1930.

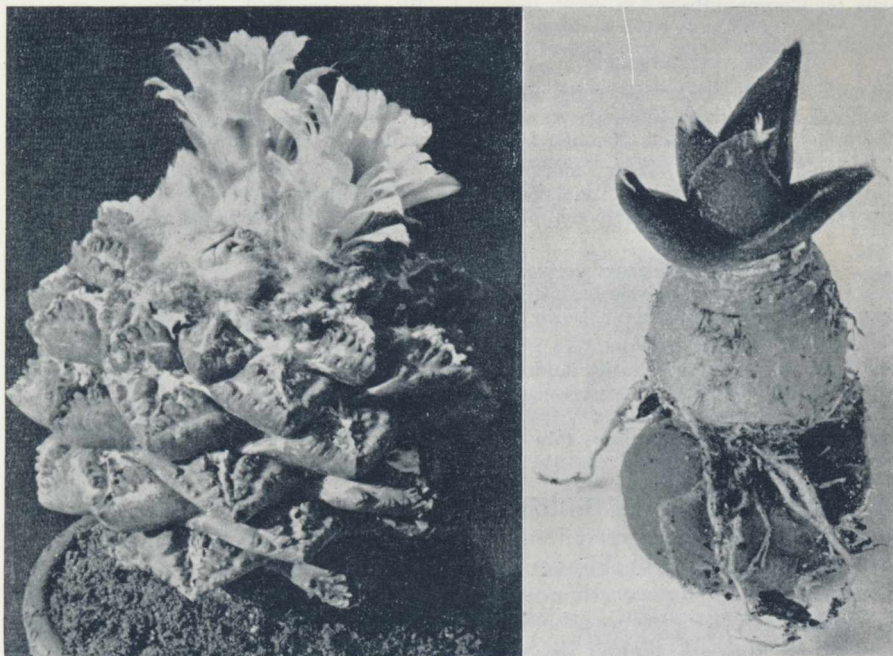
2) Britton en Rose, The Cactaceae III, 80.

3) M. H. Lee, Jrn. Cact. Succ. Soc. Am. IX, 71-77, 1937-38.

A. furfuraceus, is echter niet zo wollig en de tuberkels zijn meer gestrekt, zoals bij *A. retusus*. De witte bloem heeft een meer rose middenmerf dan bij *A. furfuraceus* en de tuberkels zijn langer en groener. Verder vermeldt zij dat Dr. W. E. Lowry uit Texas, van wie zij de plant kocht, eerst na acht jaar zoeken een tweede plant vond en daarna binnen 4 dgen 30 exemplaren verzamelde.

De in haar artikel geplaatste afbeeldingen van *A. elongatus* en *A. trigonus* geven zo weinig verschillen te zien, dat naar mijn mening hoogstens sprake kan zijn van vindplaatsvariëteiten.

In de collectie Smulders te Eindhoven bevindt zich een plant welke sterk op *A. furfuraceus* lijkt, waarvan echter de tuberkels wat afwijken. Ze zijn bij deze plant niet met wasachtige schubben bedekt en dus gewoon

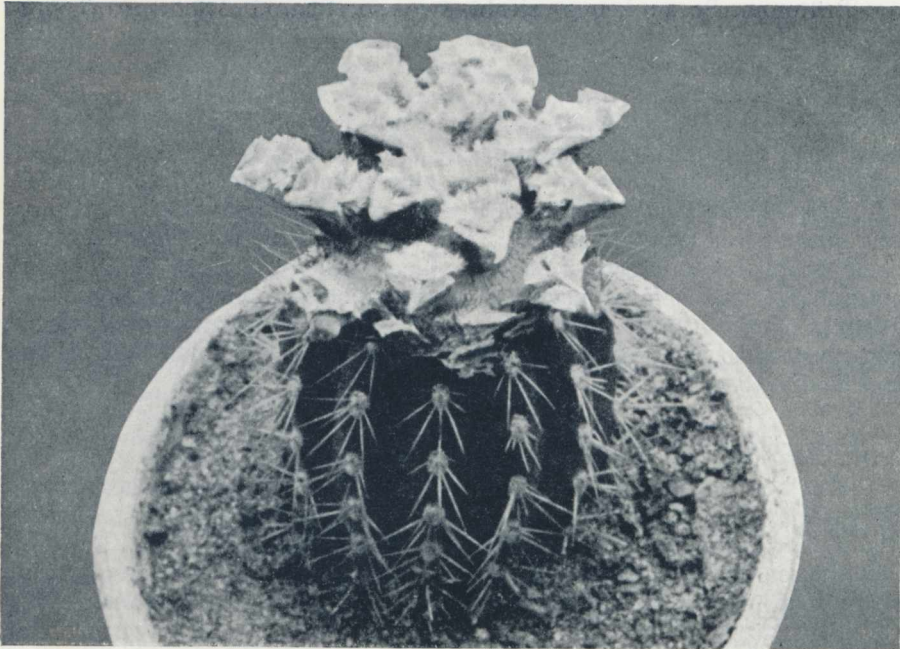

Links: *Roseocactus fissuratus*. De wratachtige uitwassen op het tuberkeloppervlak vormen nabij de randen een soort van dakgootje. Let op de met wol gevulde groef, welke zo typerend is voor *Roseocactus*. — Rechts: *Roseocactus*zaailing, op een plasticine bolletje gekleefd, om het sterk ontwikkelde ondergrondse plantendeel te tonen. Let op de doortjes op de toppen der tuberkels, welke alleen in het jeugd stadium aanwezig zijn. (3 × ware grootte).

foto: Zwegers

fris groen, terwijl de randen afgerond zijn en niet scherp hoornachtig zoals bij *A. furfuraceus*. Wel is de kiel, zij het wat minder geprononceerd, aanwezig. Mogelijk is deze plant een in de natuur ontstane hybride, welke, in tegenstelling tot de *A. elongatus* van Lee, wat meer op *A. furfuraceus* dan op *A. retusus* lijkt.

De bekende cactusverzamelaar en exporteur, F. Schwarz uit Mexico, die door zijn verzamelreizen de gelegenheid heeft zeer veel planten van

Roseocactus macdowellii, sterk gelijkend op *R. kotschoubeyanus*, slechts verschillend door de sterkere wolvorming aan die zijde der groeven waar de bloemen ontspringen.

meerdere vindplaatsen met elkaar te vergelijken, schreef mij dat hij slechts *A. retusus*, *furfuraceus*, *trigonus* en *scapharostrus* als goede soorten beschouwt. Alle andere zijn naar zijn mening slechts variëteiten van deze vier.

ROSEOCACTUS

fissuratus (Engelm.) Berger
fissuratus = gespleten

lloydii (Rose) Berger

kotschoubeyanus (Lem.) Berger

macdowellii
 Haage en Schmidt n.n. ? 1)

Beschrijving tuberkel

zichtbare bovendee! driehoekig, oppervlak wratachtig ruw, langs buitenranden verloopt een groef, een soort van dakgootje vormend.

als *fissuratus*, doch geen „dakgootje”, driehoekig bovenvlak oplopend naar groef, waardoor min of meer rombisch van doorsnede. Verschil met *fissuratus* slechts bij oudere planten duidelijk.

zeer dicht aaneenliggend, rozetvormend, afgeplat duidelijk driehoekig bovendee!.

kleiner dan *kotschoubeyanus*, met wolviger groeven. Variëteit hiervan ?

- 1) Backeberg heeft van *Roseocactus macdowellii* een diagnose gepubliceerd in *Blätter für Sukkulenkunde*, Selbstverlag, Hamburg 1949, waarin hij deze als subspecies van *Roseocactus kotschoubeyanus* beschouwt. De diagnose vermeldt slechts „het cilindrische lichaam kleiner, met sierlijke tuberkels”. Krainz beschouwt *Roseocactus macdowellii* als een variëteit van *Roseocactus kotschoubeyanus*, zie *Die Kakteen*, C VIIIb, Franckh'sche Verlagshandlung Stuttgart.

Britton en Rose erkennen slechts twee soorten, n.l. *Ariocarpus fissuratus* en *A. kotschoubeyanus*. *A. lloydii* werd door Rose beschreven in 1911 doch door Br. en Rose in „The Cactaceae” weer beschouwd als een vorm van *A. fissuratus*. Lee schrijft, dat alleen volwassen planten duidelijk te onderscheiden zijn. *A. lloydii*, aldus Lee, wordt twee à driemaal groter en heeft meer neiging tot zodevorming. Ze werd gevonden in zoden van meer dan 75 cm diameter, met alle koppen groter dan 12 cm.

Roseocactus macdowellii wordt door velen beschouwd als een vorm van *Roseocactus kotschoubeyanus*. Het enige verschil dat Lee opgemerkt heeft, is, dat bij laatstgenoemde de wollige groef zacht en bij *Roseocactus macdowellii* hard is, meer metallisch of steenachtig aanvoelt en zich meestal uitstrekt over de gehele tuberkeltop. Zelf heb ik bij zaailingen slechts kunnen constateren dat *Roseocactus macdowellii* kleiner blijft dan *Roseocactus kotschoubeyanus*.

Verwantschap

Een belangrijk probleem is de verwantschap met andere geslachten. Berger ¹⁾ schrijft dat Schumann deze planten beschouwde als subgenus van *Mammillaria*, Britton en Rose echter als *Echinocactaceae*.

Uit een studie van levende en gedroogde planten bleek Berger, dat bij de *Ariocarpii* twee soorten areolen optreden, juist als bij *Mammillaria*, n.l. een nietig areooltje op de top van de tuberkel en één, gescheiden hiervan, in de axil, waaruit de bloemen ontspringen.

Bij *Roseocactus* daarentegen moet de wollige groef opgevat worden als één areool, uit de onderzijde waarvan de bloem ontspringt. Volgens Berger moeten daarom de *Ariocarpii* geplaatst worden in de nabijheid van *Mammillaria* in de subtriba *Coryphanthanae*. Hij houdt het echter voor mogelijk dat de groef van *Roseocactii* correspondeert met de groef van de *Coryphanthanae* en de doorndragende areool op de top rudimentair is geworden. Dan zou *Roseocactus* niet bij *Echinocactaneae* behoren.

Berger merkt op, dat deze vraag alleen op te lossen is door een nadere studie van de ontwikkelingsgang van de zaailingen.

Deze laatste opmerking van Berger steunt op de hypothese, welke door Haeckel — uit de school van Darwin — aldus geformuleerd werd: „De ontwikkelingsgang van elk individu demonstreert de ontwikkeling van zijn soort in de loop der tijden.” Met andere woorden gezegd: „Een groeiend embryo doorloopt alle evolutiestadia, welke zijn voorgelacht heeft meege maakt, in versneld tempo en in dezelfde volgorde.”

Dat hier op z'n minst een kern van waarheid in zit, moet elke cactusliefhebber wel eens geconstateerd hebben. Heel vroeger moeten cactussen gewone bladeren hebben gedragen. Aan de kiemplanten van cactussen kunnen we altijd nog de twee kiembladeren herkennen. Deze zijn groot en uitgesproken bij de oudste ontwikkelingsvormen, *Opuntia*'s, en kleiner bij de jongere ontwikkelingsvormen. Zo hebben sommige *Cerei* nog zeer grote kiembladeren, *Hertrichocereus beneckii*, andere, *Trichocereus*, veel kleinere, waaruit we mogen concluderen dat de laatstgenoemde een soort van jongere datum is.

(Wordt vervolgd)

1) Berger, Jrn. Wash. Ac. Sc. 15, 43-48, 1925.

Onder de cactussen kunnen bij *Phyllocactus*, *Echinocereus*, *Epiphyllum*, *Opuntia* en sommige *Cereus*soorten de stengeldelen worden afgesneden, en als stek dienst doen. Hetzelfde is het geval met struikachtig groeiende, bebladerde *Mesembrianthemums*, *Crassula's*, *Othonna's* en succulente *Pelargoniums*. Bij de bolcactussen zoals *Echinopsis*, *Mammillaria's*, *Rebutia's*, enz., dienen de scheuten, welke terzijde van de moederplant zijn ontstaan, als stek. Ook bij de hoogsucculente *Mesembrianthemum*soorten *Aloe's*, *Gasteria's*, *Aprica's*, *Haworthia's*, *Sempervivums* en *Echeveria's*, vormen zich zijdscheuten, welke, als zij groot genoeg zijn, van de moederplant kunnen worden afgenomen en als afzonderlijke plant behandeld worden. Bij *Epiphyllums*, *Rhipsalisen* en schijfvormige *Opuntia's* kunnen gehele geledingen afgesneden en als stek gebruikt worden. Voor *Stapeliastekken* neemt men bij voorkeur die scheuten welke zich aan de zonzijde der plant bevinden en aan de top goed afgerijpt zijn. Deze stekken worden niet afgesneden, doch van de moederplant gedraaid.

De afgesneden stekken mogen niet direct worden opgepot, doch moeten eerst zo lang drogen tot het snijvlak met een glasachtig vliesje is bedekt. Men mag ook de afgesneden stekken beslist niet in de volle zon te drogen leggen, daar dan de plantendelen verschrompelen. Zijn de stekken goed droog, dan nemen we een klein potje, dat met wat zandige aard wordt gevuld, terwijl op de plaats, waar de stek komt te staan, een laagje fijn houtskoolpoeder wordt gestrooid. De stek wordt nu op het houtskoolpoeder gezet, met een paar stokjes er naast tegen het omvallen. Alleen blad-succulenten kan men, evenals stekken van gewone kamerplanten, zover in de aarde zetten, dat een knop of oog met aarde bedekt wordt. Een uitzondering maken enkele *Cereus*soorten en wel die, welke luchtwortels vormen en in de natuur op bomen groeien, zoals b.v. *Selenicereus grandiflorus* en dergelijke. Deze bewortelen het beste wanneer men de stek vlak op de aarde legt en zo hier en daar met een haakvormig gebogen ijzerdraadje vastzet. Uit verschillende areolen komen dan spoedig nieuwe scheuten te voorschijn.

Behalve door gewone stekken, laten sommige vetplanten zich nog op andere wijze langs ongeslachtelijke weg vermeerderen. In de eerste plaats kunnen groottepelige *Mammillarias*, o.a. *Dolichothele longimamma*, *camptotricha*, *Mam. schiedeana*, om deze nu maar eens te noemen, door middel van afgebroken tepels vermeerderd worden. Deze wijze van vermeerdering wordt echter niet veel toegepast, omdat het vrij lang duurt voor men op deze wijze een volwassen plant krijgt, maar in sommige gevallen kan men hiervan partij trekken als door een of andere oorzaak een tepel afbreekt of afgestoten wordt.

Andere vetplanten, vooral *Crassula's* en *Aloesoorten*, laten zich heel gemakkelijk door bladstekken vermenigvuldigen. Men behoeft het blad slechts op een potje met vochtige aarde te leggen en het einde dat aan de moederplant bevestigd was, met een beetje aarde te bedekken. Door een glasklokje of een omgekeerd glas over het stekje te zetten, bevordert men een vluggere ontwikkeling van het nieuwe plantje.

Behoeven er bij het snijden der stekken van de meeste vetplanten geen andere voorzorgen genomen te worden, dan het goed laten drogen van het snijvlak, bij de *Euphorbia's*, die van binnen geheel met een soort melksap gevuld zijn, gaan we een andere manier toepassen. Zodra we de stek afgesneden hebben — nog beter is het bij *Euphorbia's* alleen uitlopers of zijdscheuten als stek te gebruiken door deze van de moederplant af te draaien, waardoor slechts een kleine wonde ontstaat — wordt deze in een bakje met houtskoolpoeder gestoken, zodat het melksap niet meer kan wegvloeien. Daarna laat men de stek, evenals bij de andere cactussen, enige tijd liggen, om verder op te drogen. Ook de wonde aan de moederplant wordt direct met een laagje houtskoolpoeder bestrooid. Wij zouden alle cactusliefhebbers dan ook willen aanraden steeds een bakje met fijn en droog houtskoolpoeder bij de hand te hebben, daar dit ook bij grote verwondingen aan cactussen goede diensten bewijst.

Terloops merken wij hierbij nog op, dat het sap der *Euphorbia's* giftig is, zodat men het mes na het snijden der stekken met kokend water grondig moet reinigen. Ook heeft men er voor te zorgen, dat het melksap niet met open wonden in aanraking komt. Behalve *Euphorbia's* zijn er ook *Mammillaria's* welke melksap bevatten, deze worden dus eveneens met houtskoolpoeder behandeld.

Snijden we de stekken van de meeste succulenten horizontaal af, om de wonden zo klein mogelijk te maken, de stekken van monstrosevormen snijdt men bij voorkeur iets schuin af, daar hierdoor de stek beter haar typische monstrose vorm behoudt, terwijl bovendien de wonde aan de moederplant niet zo in het oog loopt en spoediger weer vergroeid is.

Voor het snijden van stekken gebruiken we een vlijmscherp mes, waarvan de rugzijde zo dun mogelijk is. Een gewoon zakmes is derhalve niet zo geschikt; het beste kan men gebruik maken van een mes, zoals de schoenmaker gebruikt om leer te snijden.

Als men er de ruimte voor heeft, doet men goed de potjes met stekken in een afzonderlijk bakje te zetten en het glas de eerste tijd gesloten en iets beschaduwd te houden. De aarde in de potjes wordt voorlopig aan de droge kant gehouden; bij zon-ning weer kan men de wanden van het bakje en de ruimten tussen de potjes wel eens nat spuiten, waardoor een gespannen lucht ontstaat, waarin de stekken spoedig be-wortelen. Zijn ze eenmaal goed aan de groei, dan kan men ze verder behandelen als de overige planten.

Wie geen gelegenheid had voor zaaien op warmte, kan het nu in de koude bak proberen, mits men het niet te lang meer uitstelt. Met klem zou ik de beginners op het hart willen drukken, het niet met dure en zeldzame soorten zaden te proberen; in de meeste gevallen loopt dat toch op niets uit. Heeft men een afzonderlijk bakje voor de potjes met stekken, dan kan men hierin de potjes met zaden een heel mooi plaatsje geven.

Wie in de kas of in de warme kamer heeft gezaaid, kan nu al aardige kiem-plantjes hebben. Deze worden, zodra ze verspeenbaar zijn, met een scherp aangesne-den houtje er uit gestoken, zonder de worteltjes te beschadigen, en in een andere zaai-pan overgeplant. Wij geven ze voldoende ruimte, zodat ze hierin tot het volgend voorjaar kunnen blijven staan.

Met deze regels hopen wij de beginnende liefhebber een beetje wegwijs gemaakt te hebben; bepaalde richtlijnen vallen echter niet te geven, omdat de omstandigheden waarin de liefhebbers hun planten kweken zeer verschillend kunnen zijn. Ondervin-ding is ook hier de beste leermeesteres!

Het zal voor de heer Hoogvliet ongetwijfeld een hoogtepunt in zijn leven geweest zijn, toen de burgemeester van Naaldwijk op zaterdag 22 maart j.l., in het bijzijn van vele succulentenvrienden de nieuwe kwekerij aan de Oostelijke Slag te Maasdijk officieel opende. Na deze ingebruikstelling boden velen de heer Hoogvliet hun geluk-wensen aan in welgemeende woorden, die in vele gevallen gepaard gingen met stof-felijke bliken van belangstelling. Van het hoofdbestuur waren onder meer aanwezig

foto: de Klark.

mevrouw J. Grullemans van Berghem, mej. J. J. E. van den Thoorn en de heren C. Bommeljé, C. Bravenboer en onze redacteur H. van der Velde. — Wij spreken hier gaarne de wens uit, dat de liefhebber Hoogvliet een blijvende voldoening mag vin-den in het kweken en verhandelen van succulente planten en dat hij wegens moge vinden om de schoonheid van deze planten zodanig te etaleren, dat velen in deze liefhebberij een rustpunt vinden in onze zo overdrukke en gecompliceerde samen-leving.

A. F. H. Buining.

Een praktikus aan het woord....

Waarin schuilt het succes dat sommigen met het kweken van succulenten hebben, terwijl anderen, ondanks moeite en zorg die zij er aan besteden, ondanks de goede raad die zij bij meer ervaren liefhebbers inwinnen, de resultaten niet veel beter worden?

Het spreekt vanzelf dat ervaring de beste leermeesteres is, vooral wanneer men uit de gemaakte fouten de konsekwenties weet te trekken om herhaling uit te sluiten.

Het is niet mogelijk om alleen aan de hand van kultuurwijzingen en raadgevingen de juiste methode te vinden, om een bepaalde plant of plantengroep goed te kweken. Vooral beginnende liefhebbers menen dikwijls, dat, wanneer men precies weet welk grondmengsel men moet gebruiken, of hoeveel water men moet geven, de planten zonder verdere zorgen wel zullen groeien. Blijkt nu dat dit helemaal niet vanzelf gaat, dan wijt men het niet in de eerste plaats aan zichzelf, maar aan onvoldoende of foutieve voorlichting. Wij zullen trachten in enkele korte artikelen de voornaamste kultuurzorgen te behandelen aan de hand van in de praktijk opgedane ervaringen.

Velen menen, dat succes bij het kweken van succulenten geheel afhankelijk is van het al of niet bezitten van een kas. Toegegeven moet worden, dat met het bezit van een kas de mogelijkheden groter kunnen zijn, maar er zijn voorbeelden te over van liefhebbers die geen kas bezitten en zeer goede resultaten weten te bereiken met het kweken van succulenten. Ook in huis is het heel goed mogelijk een gevarieerde collectie planten te kweken, wanneer men zich tot de daartoe geëigende soorten weet te beperken. Belangrijk is daarbij dat men over een zonnig gelegen vensterbank kan beschikken, al zijn ook voor uit de zon gelegen, maar wel lichte plaatsen nog wel planten te vinden die daar goed kunnen groeien.

Heeft men bovendien de beschikking over een zonnig gelegen stukje tuin of balkon, dan zijn de mogelijkheden bijna even groot als bij matig verwarmde kaskultuur. Een groot aantal planten zijn in minimaal verwarmde kassen met een relatieve hoge vochtigheidsgraad, b.v. door het verwarmen met petroleum, zeer moeilijk te kweken.

Een ding moeten wij voor ogen houden wanneer wij het verzamelen en kweken van succulenten tot onze hobby kiezen, het zijn geen postzegels of lucifersmerken die we in een doosje stoppen tot er eens tijd over is om er aandacht aan te besteden. Succulenten zijn levende wezens, die al onze zorg en voortdurende aandacht nodig hebben om zich in volle schoonheid te kunnen ontplooiën. Theoretische kennis van de cultuur alleen is niet voldoende. We moeten door ervaring leren, juist aan te voelen wat de planten nodig hebben. We moeten over een „tangan dingin”, gelukkige hand, beschikken, zoals een oude Indische zegswijze luidt, d.w.z. de kunst van het succesvol kweken verstaan.

Hoe komt het dat zovelen, die zich vol enthousiasme op onze liefhebberij werpen, deze na korte of langere tijd weer de rug toekeren? Wij menen dat dit voor een deel voortspuit uit totale onkunde van wat aan

het kweken van deze plantengroep vastzit. „Het zijn immers woestijnplanten, die zelfs zonder water nog kunnen blijven leven”, is wel een van de meest voorkomende foutieve denkbeelden over deze plantengroep. Een ander voorbeeld van onwetendheid demonstreerde een dame, die op hoge benen bij de kweker kwam, dat haar „vetplant”, ondanks de goede verzorging die zij gegeven had, ter ziele was. „Hoe heeft u hem dan behandeld” was de vraag van de kweker. Het antwoord was verpletterend: „het was toch een vetplant? Ik heb hem iedere dag een lepeltje vet gegeven!” Commentaar overbodig!

Zij, die louter uit verzamelwoede, waarvoor verschillende motieven kunnen bestaan, succulenten verzamelen, zullen dit meestal niet zo heel lang volhouden. Alleen zij, die uit werkelijke interesse voor het plantenleven gevoel bezitten, zullen in staat zijn de tegenslagen, waarmede bijna elke beginnend liefhebber te kampen krijgt, te boven komen zonder dat de belangstelling vermindert. Door onwetendheid, wat betreft de soortenkeus, worden deze tegenslagen nog dikwijls onnodig vergroot, b.v. door het aanschaffen van zeldzame en moeilijk te kweken planten zoals importen. Dit leidt onherroepelijk tot teleurstelling, vooral omdat men in het begin vrijwel uitsluitend is aangewezen op kamercultuur. Als men zich werkelijk voor de planten zelf interesseert, zijn ze allemaal mooi, zeldzaam of doodgewoon. Bij meer gevorderde verzamelaars krijgt men dikwijls de indruk dat niet het belangrijkste is hoe men zijn planten kweekt, goed of slecht, maar of ze wel zeldzaam zijn.

Als beginner doen we verstandig aan deze zeldzaamhedenwedloop niet mee te doen en ons voorlopig te bepalen tot de meer algemene, maar desondanks dikwijls zeer mooie soorten. Deze hebben bovendien het voordeel dat zij gemakkelijker zijn te kweken. Heeft men zich met de cultuur van een beperkt aantal planten vertrouwd gemaakt, dan kan men geleidelijk aan zijn verzameling uitbreiden. In een volgend artikel hopen wij op een aantal problemen, die zich bij het kweken van succulenten voordoen, nader in te gaan.

(Wordt vervolgd).

J. C. VAN KEPPEL

ALKALOÏDEN UIT CACTUSSEN

De redactie van het Engelse tijdschrift „The Pharmaceutical Journal” schreef aan de heer B. M. Schomper het volgende:

De ontdekking van een alkaloïde, anhalonine, uit de „mescal buttons” (*Lophophora williamsii*) door Lewin in 1888 veroorzaakte veel interesse voor de chemische samenstelling van de familie der Cactaceae, en, een paar jaar later, isoleerde Heyl een amorphe alkaloïde, pilocereïne uit *Lophocereus schottii*. Dit alkaloïde is onlangs in kristallijne toestand verkregen en men vond als empirische formule $C_{30}H_{42}N_2O_4$. Het hydrochloride van dit alkaloïde, geïsoleerd uit *Lophocereus schottii* en *Pilocereus marginatus*, is nu farmacologisch bestudeerd door C. E. Powell en K. K. Chen. (The Amerik. Pharm. Ass., 1956, 45, 559). Zijn werking, intraveneus toegediend, werd bepaald op de bloeddruk, ademhaling en de dunne darm van onder narcose gebrachte honden en katten. Het effect op de bloeddruk werd ook bestudeerd bij genarcotiseerde hanen en ratten. Pilocereïne bleek de bloeddruk bij honden en hanen te verlagen, terwijl de bloeddruk van de kat omhoog ging. Bij genarcotiseerde katten geven kleine doses eerst een verlaging en dan een verhoging van de bloeddruk. Het alkaloïde verlicht de door methacholine en histamine veroorzaakte kramp van de geïsoleerde dunne darm van konijnen en marmotten.

Een interessante kant is de anti-malaria werking van pilocereïne bij kanaries, geïnfecteerd met *P. relictum*, waarbij het bijna even werkzaam was als kinine.

Algemene Vergadering te Antwerpen

De ALGEMENE VERGADERING zal worden gehouden op

ZATERDAG 14 JUNI 1958.

De afdeling „Cactusweelde” verzoekt de leden van Succulenta, die de Algemene Vergadering bezoeken, reeds des morgens samen te komen bij het Centraal Station te Antwerpen, uitgang Pelikaanstraat, na aankomst van de trein, die ongeveer 10.40 in Antwerpen aankomt uit de richting Den Haag.

De voorzitter van de afdeling „Cactusweelde” zal ter begroeting bij de uitgang aanwezig zijn, waarna per tram 24 een bezoek wordt gebracht aan de kwekerij van de heer G. Hoeckx, Manebruggestraat 257, Deurne-Noord.

Omstreeks 12.30 uur gezamenlijke lunch in „De Nieuwe Carnot”, Carnotstraat 60, nabij Centraal Station, te Antwerpen, waar eveneens des namiddags om 2 uur de Algemene Vergadering zal worden gehouden.

AGENDA :

1. Opening.	voor deze functie door mej. J. J. E. VAN DEN THOORN.
2. Notulen der vorige vergadering.	
3. Verslag der werkzaamheden over 1957.	7. Begroting voor het jaar 1958 (zie hieronder).
4. Rekening en verantwoording van het financieel beheer over 1957 en van de inkomsten en uitgaven van het Clichéfonds.	8. Vaststelling contributie 1959.
5. Benoeming van vijf periodiek aftredende hoofdbestuurders (zie Succ. 1958, no. 3).	9. Benoeming commissie van twee leden voor het nazien der rekening en verantwoording over 1957.
6. Benoeming van beheerder(ster) van het Clichéfonds wegens bedanken	10. Vaststelling plaats volgende Algemene Vergadering.
	11. Ingekomen stukken en voorstellen.
	12. Rondvraag en sluiting.

De afdelingen, de leden der afdelingen en de verspreid wonende leden, hebben het recht om voorstellen te doen voor de Algemene Vergadering. Deze voorstellen moeten worden ingediend vóór 1 juni a.s. bij het secretariaat, Hereweg 19, Lisse.

Stemgerechtigd zijn alleen de ter vergadering aanwezig zijnde ereleden, afgevaardigden, verspreid wonende leden en hoofdbestuurders. Iedere afdeling heeft het recht een afgevaardigde en plaatsvervangend afgevaardigde te benoemen. De namen van de afgevaardigden worden gaarne ingewacht bij het secretariaat vóór 1 juni a.s.

DENK AAN GRENSPAPIEREN! Reizigers van Nederlandse nationaliteit moeten voor België in het bezit zijn van een bewijs van Nederlandschap of een geldig paspoort.

BEGROTING 1958.

Saldo giro 1 januari 1958	f 2.809,67	Drukkosten Succulenta	f 5.200,—
Idem Boerenleenbank	f 3.498,59	Porto idem	f 200,—
Contributies 1100 x 5	f 5.500,—	Administratie idem	f 240,—
Verkoop oude jaargangen	f 50,—	Verenigingsdrukwerk	f 650,—
Advertenties	f 100,—	Bibliotheek	f 350,—
Verkoop insignes	f 10,—	Secretariaat	f 150,—
Rente Boerenleenbank	f 75,—	2e Secretaresse	f 50,—
		Penningmeester	f 20,—
		Inningskosten postkwit.	f 40,—
		Onvoorzien	f 200,—
		Saldo 31 december 1958	f 4.943,26
	f 12.043,26		f 12.043,26

Flinke sortering

Import - Export

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230

Bestuursmededelingen.

Verspreid wonende leden, d.w.z. leden, die niet bij een afdeling zijn aangesloten, worden vriendelijk verzocht, indien zij nog geen contributie 1958 hebben voldaan, het bedrag van f. 5.00 zo spoedig mogelijk te storten op postrekening no. 83 35 50 ten name van Alg. Penningmeester Succulenta te Rijperkerk, Friesland. Na 1 juni 1958 wordt over het verschuldigde bedrag per P.T.T. beschikt met verhoging van 30 cent incassokosten.

Penningmeester.

Nieuws uit de Afdelingen

AMERSFOORT

De maandelijks bijeenkomst zal worden gehouden op zaterdag 17 mei a.s. des namiddags 15 uur ten huize van de heer Rubingh, van Straelenlaan 25, Soest.

F. J. MELJER, Secr.

ARNHEM EN OMSTREKEN

Op 16 april was de afdeling Arnhem de gast van de afdeling Nijmegen. We werden in Nijmegen onthaald op een gezellige avond, waar broeder Aquilas dia's vertoonde van planten uit zijn verzameling. Men heeft genoten van de verrassend mooie planten die broeder Aquilas en enkele collegae van hem, hebben gekweekt. Verder werden er vele handen geschud en oude herinneringen opgehaald uit de tijd toen de Arnhemse leden nog hun thuis hadden in de Nijmeegse kring. Voldaan zijn we huiswaarts getogen om meteen de volgende avond onze eigen kringavond te houden. Aan de hand van vele mooie exemplaren uit de verzameling van onze voorzitter hebben we nog eens gezellig nagekaart over de planten die we de vorige avond op het witte doek gezien hadden.

Maar voordien hebben we met belangstelling geluisterd naar de voordracht van de heer Smeets uit Wageningen over het onderwerp: „Latijnse benamingen”. Bij de voorbereiding van zijn lezing, zo vertelde ons medelid, de heer Smeets, bleek hem, dat hij de gehele stof niet in een avond kon verwerken, maar dat hij zeker drie avonden nodig zal hebben om de meest belangrijke dingen aan ons door te geven. Na eerst iets over de ge-

schiedenis van de naamgeving in het algemeen te hebben gezegd volgde een historisch overzicht over de verschillende naamsystemen. Lange tijd werd stil gestaan bij de betekenis van het woord „Cactus” (distel). Het bleek dat de heer Smeets zich goed heeft georiënteerd over de herkomst van de naam cactus.

Op een actuele wijze vertelde hij ons tot slot van de eerste lezing over de cactusbenamingen n.a.v. de bloem.

Het vervolg zal op de volgende vergadering te horen zijn. Deze zal plaats hebben op donderdag 22 mei a.s. te 2.00 uur ten huize van ondergetekende, Bronbeeklaan 55, Arnhem. (GTW-bus en trolley lijn 1 en 7 halte Bronbeeklaan). Op zaterdag 10 mei a.s., vertrek 14.00 uur vanaf het station, gaan wij op bezoek bij enkele Nijmeegse vrienden om hun verzameling te bezichtigen. J. SCHUT.

DORDRECHT en OMSTREKEN.

Ledenvergadering in het K.A.B. Gebouw, Doelstraat 9, Dordrecht te houden op 14 mei 1958. aanvang 19.30 uur.

Agenda: Opening door de voorzitter. Notulen van de vorige vergadering. Ingekomen stukken. Vraag en antwoordspel. Vaststellen van een dia-avond. Wat verder ter tafel komt. Rondvraag en sluiting. Als nieuw lid werd ingeschreven de heer L. Verzendaal. Wij heten hem van harte welkom. De heer Kroonen heeft het ziekenhuis mogen verlaten en wensen hem van harte een algeheel herstel toe. Leden, die nog moeten zaaien en dit willen proberen op een laag Vermiculite, kunnen dit gratis verkrijgen bij de secretaris. Wie van de leden kan de secretaris helpen aan een convocatie van de lichtbeeldenavond van 12 maart j.l.? Leden, die nog contributieschuld hebben over 1957, worden vriendelijk, doch dringend verzocht dit zo spoedig mogelijk te voldoen. Secr. A. DENTINGER.

GOOI- EN EEMLAND

De vergadering op 8 april 1958 werd bezocht door 11 leden en één introducté. Na de opening, waarbij de voorzitter allen hartelijk welkom heette, en na goedkeuring der notulen van de vorige vergadering begon de heer Rubingh de lezing over grond, grondsoorten, meststoffen enz. Spreker wees er op, dat we voor de planten zoveel mogelijk de omstandigheden van het land van herkomst, moe-

**import
export**

telefoon 332556
postrekening 172446

Cactussen en andere Succulenten

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage

ten nabootsen. Gebergte- en woestijnplanten hebben als regel meer anorganische grond nodig, pampa- of steppeplanten gemengde grond en bosplanten meer bladgrond.

De lezing viel bij alle aanwezigen zeer in de smaak. De discussie, die er op volgde en de vragen die werden gesteld, lieten wel uitkomen, dat dit een onderwerp is, waarvan ieder liefst zoveel mogelijk weet. Heer Rubingh, namens de afdeling hartelijk dank voor de buitengewoon interessante en leerzame avond.

De volgende vergadering zal worden gehouden op de 2de dinsdag in mei, dus 13 mei a.s. in Hotel Santbergen, Noorderweg 1, Hilversum. Aanvang 19.45 uur.

Agenda: Opening, Notulen, Kort verslag Grasheuvel. Vertoning van het 2de deel van de kleurendia's door de heer Nonnekens.

B. WALET, secr.

HAARLEM EN OMSTREKEN.

De maandelijkse bijeenkomst zal gehouden worden op donderdag 29 mei a.s. in het Ned. Hervormd Jeugdhuis, Schoterweg 83, Haarlem. Noteer deze datum!

CHR. MEIJER, Secr.esse.

Ruil- en verkoopaanbiedingen

TE KOOP: Succulenta maandbladen. 1930 nr. 12 à 10 ct.; 1931 nr. 1-3-4-5-6-7-8-9 à 80 ct.; 1932 nr. 11 à 10 ct.; 1933 nr. 2-10 à 20 ct.; 1934 nr. 1 t/m 9 en 11-12 à 1.25; 1935 nr. 2-4--5-9-10-11-12 à 0.70; 1936 nr. 1-2-3-9-10-11-12 à 70 ct.; 1937 nr 2-7 à 20 ct.; 1938 nr. 4-5-7-8-11 à 50 ct.; 1950 nr 5-6 à 20 ct.; 1951 nr. 4 à 10 ct. 1952 nr 4-5-6 à 30 ct. 1 x Weten en Kunnen: De Vetplanten door J. J. Verbeek Wolthuys à f 1.—; 2 ex. Monstruositeiten en cristaties bij de Succulenten, schrijver als boven, à f 1.50 per stuk. Jaargangen 1931, 1934, 1935, 1936, 1938 alléén verkoop

tezamen. Vooruitbetaling per postwissel aan Secr. Afd. Haarlem, H. Dreef 67, Heemstede.

Mevrouw A. G. M. Grobben-Hartoch, Wilgenlaan 10, Voorschoten, zoekt de inhoudsopgaven van de navolgende jaargangen van Succulenta: 1923, 1924, 1927, 1928. 1929, 1940 en 1942. Wie kan en wil haar helpen?

TE KOOP: wegens ruimtegebrek aangeboden cactusverzameling bestaande uit: 1e kweekbak 350 x 70 x 50/25 cm, geschikt voor balkon; 2e. ± 160 stuks grote cactussen, Lobivia, Denmoza, Mammillaria, Parodia, Neolloydia, Thelocactus e.a.; 3e 7 zaaitesten met vele kleine planten o.a. uit zaden van Winter; 4e compleet electrisch zaaitoestel, ozurietskabel en transformator; 5e boeken en tijdschriften, The flowering Cactus van Carlson; The Mammillaria Handbook van Craig e.a.; 6e 80 stuks zwart-wit en kleurendiaposities van cactussen. Alles in één koop fl. 400.—. Te bevragen bij G. de Haan, Rijnhuizenlaan 11/3, Utrecht, telefoon 19571, na 18 uur.

NIEUWE LEDEN :

- J. Meyer, P. C. Hoofflaan 21b, Maassluis.
A. van den Berg, Mahlerstraat 3, Vlaardingen.
A. W. Butler, Havenstraat 3, Terneuzen.
A. C. Jiskoot, Dorpstraat 104, Barendrecht.
Mevr. A. Rijstenborgh-Koelewijn, Groenezoom 162, Rotterdam-Zuid.
P. J. van Gennip, Prinses Margrietlaan 51b, Rotterdam N. 2.
Mevr. M. van de Ruit-Kastrop, Wollefoppenweg 27a, Zevenhuizen Z.H.
L. C. Veldman, Noordsingel 26b, Rotterdam.
G. T. Fongers, Timorstraat 25a, Vlaardingen.

D. BOUWMAN

**Binnenl. Groothandel
Export**

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

DIJKWEG 56a - HONSELERSDIJK - TELEFOON K. 1740-5168